Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

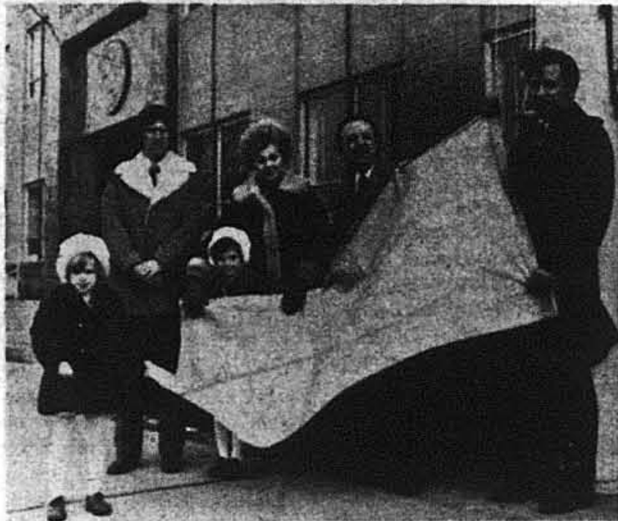


УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 22. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го СІЧНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 29, 1977 No. 22. VOL. LXXXIV.

День Української Незалежности в повіті Нассав



Голова повіту Нассав приймає український прапор. На фото (зліва): інж. Богдан Копистянський з доньками Танею і Стефою, містоголова Відділу УККА пані Катерина Мицьо, голова повіту Ралф Кейсо та голова Відділу УККА проф. Юрій Солтис.

Гемпстед, Н.Й. (М. Курчак). — Відділ УККА на повіт Нассав з осідком в Гемпстеді як кожного, так і цього року поробив старання, щоб 22-го січня відзначити в повіті як День Української Незалежности.

В тій цілі делеґація Відділу відвідала 11 січня 1977 року Р. Кейса, старосту повіту Нассав в Мінеолі, та передала йому український прапор для вивішення його в дні 22 січня на будинку повітового уряду. При тій нагоді п. Р. Кейсо підписав відповідну проклямацію, проголошуючи 22-го січня Українським Днем в повіті. В склад делеґації входили: Ю. Солтис — голова Відділу, Катерина Мицьо — заст. голови, Б. Копистянський — член Управи зі своїми донцями Стефою і Танею.

Того самого дня відвідано теж посадника міста Гленков п. А. Свазі, де рівнож відбулася подібна церемонія проголошення Дня Української Незалежности в тому ж місті. Делеґацію знову очолив голова Відділу Ю. Солтис, а в її склад входили ще Хр. і Б. Подолюк та Оксана і Борис Дацків.

Дня 18-го січня представники Відділу відвідали посадника міста Гемпстеду Ф.Р. Пурсела в тій самій цілі, який теж прийняв український прапор та підписав проклямацію Дня Української Незалежности. Тут Українську Громаду репрезентували: Ю. Солтис — голова Управи УККА, та її члени: Валя Лисяк, Оксана Дацків, Б. Курчак та Ст. Копистянська.

Ойстер Бей — був четвертою місцевістю, в якій відпоручники Відділу УККА повіту Нассав в особах С. і Ф. Небожинських та Хр. Подолюк — заст. голови, відвідали її посадника, щоб йому передати український прапор для вивішення на ратуші в дні 22-го січня, 1977 р.

Громадські святкування для відзначення тих Великих Роковин відбудуться в Гемпстеді 30 січня у формі бенкету з мистецькою програмою, де з головною промовою виступить д-р Вол. Душник.

Свято Української Державности в Українському Селі в Ґлен Спей

Ґлен Спей. (Н. Н.) — Заходами Громадської Ради Українського Села в Ґлен Спей (повіт Саліван), в суботу, 22-го січня ц. р. відбулося тут, в залі під церквою св. Володимира, свято Української Державности й Соборности. За малими вийнятками прийшли на це перше в історії цього села свято всі мешканці села, від сеньйора і піонера Івана Барана починаючи, а на маленьких „журавлятах" (діточки панства Журавлів) кінчаючи.

Свято відкрив голова Громадської Ради архітект А. Осадца, підкреслюючи вагу продовжування і передавання традиції Української Державности наступним поколінням, після чого закликав всіх приявних відспівати український національний гимн.

Дальше ведення програми перебрав секретар Громадської Ради, Я. Гавур.

Майже цілу програму виконали молоді люди, що вже зростали в Ґлен Спей.

Святочну промову прекрасною українською мовою виголосив Ігор Раковський, мол., беручи собі за тему: 22-ге січня 1918 — 1919 років і українська молодь. Його цікаві, нові й повні молодечого оптимізму ствердження публіка прийняла довготривалими оплесками.

Мистецьку частину програми виконали молоді бандуристи зі школи о. Пастухова — Лінда Лярсон Христя Кінь та Іван Карась, виконуючи на бандурах ряд українських народних пісень; Рома Грабарчук з кляси проф. Д. Карановні, виконала на фортепіяні композиції М. Фоменка і Б. Лятошинського, а Христя й Ляля Салях зі школи мистецького слова Лідії Крушельницької продеклямували вірш Б. Лепкого „І в мене був свій „Рідний Край". Накінець знову ж таки місцевий жіночий ансамбль у складі пань: Гапій, Демидович, Гавур, Мох, Паславської, Плескун та Раковської, під мистецьким керівництвом інж. О. Гапія, виконав кілька пісень. На закінчення всі приявні заспівали „Не пора, не пора".

Голова Ради інж. А. Осадца подякував приявним і виконавцям, що, не зважаючи на дійсно арктичну студінь, прибули зблизька і здалека, щоб вперше в Ґлен Спей започаткувати традицію святкувань роковин проголошення Української Державности. Зокрема подякував батькам таких виконавців, що зуміли, судячи по їхніх виступах, вщепити в душі своїх дітей любов до рідного.

Приявні на святі ще довго опісля при каві, чаю й солодким, що їх приготовляли пані з Т-ва „Розвага", коментували цю незвичайну імпрезу, яка напевно вже ввійде в традицію в Українському Селі в Ґлен Спей.

КАРТЕР НАДІЄТЬСЯ НА РОЗМОВИ З СССР

Вашінгтон. — Президент Картер доручив Крайовій Раді Оборони приготовити все потрібне для поновлення переговорів з Совєтським Союзом про обмеження стратегічної зброї, які пляняться відбути в кінці березня, або на початку квітня ц. р. Державний секретар Сайрус Венс говорив уже про цю справу з совєтським амбасадором до ЗСА Анатолієм Добриніном, як також про можливості відвідин Венса в Москві та зустрічі з ґенеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим. Це був би перший крок в напрямі зустрічі Картера з Брежнєвим, яка мала б відбутися в ЗСА літом, або осінню цього року. Речник Білого Дому заявив, що президент Картер зажадав також простудіювати проблему достави атомового матеріялу до країн, які не мають атомової зброї. Зарядження у тій справі, підписане дорадником Президента в справах крайової оборони проф. Збіґневим Бжезінським, було поширене між департаментами. В міжчасі стало відомо, що державний секретар плянує найменувати на свого дорадника для підсовєтських справ Маршала Д. Шульмана, директора російського інституту при Колюмбійському університеті.

Шульман, який є рівночасно спеціялістом від розброєння, залишається на своєму становищі в Колюмбійському університеті і буде дорivно працюватиме в Державному департаменті. Речник Державного департаменту заявив, що Шульман буде мати такий самий вплив на підсовєтський департмент, як його мали Чарлс Е. Болен і Ллевелин Е. Томпсон.

Еф-Бі-Ай рекомендує обережність з незнайомими

Нюарк, Н.Дж. — Директор стейтового бюра Еф-Бі-Ай в Ню Джерзі Ф. Джіованетті закликав американців обережно ставитися до осіб, яких вони добре не знають і які можуть бути совєтськими шпигунами. Натякаючи на шпигунську аферу в Ню Джерзі і арешт совєтського шпигуна Рогальського, Джіованетті заявив, що совєтські громадяни, які відвідують ЗСА чи працюють в різних совєтських установах в цій країні, намагаються дуже часто нав'язувати особисті дружні зв'язки з американцями, головно людьми впливовими, науковими співробітниками, які займають важливі становища в промисловості, та іншими, яких можна б використати для совєтської розвідки. Джіованетті додав, що шпигунську роботу для СССР ведуть високоосвічені люди, які прекрасно володіють англійською мовою, з засвоєними західними манерами і переконливим способом говорення. Вони також дуже добре познайомлені з американським способом "життя, знають його нюанси, позитиви і неґативи, економічну ситуацію тощо. Така підготовка дає їм можливість нав'язувати контакти з будь-яким прошарком населення. Якщо йдеться про апарат совєтських шпигунів, то він надзвичайно широко розбудований і користується необмеженими фінансовими засобами, як також працює способами застрашування, погроз та іншими підпільними методами. Джіованетті підкреслив, що на підставі раніших ствердженъ, совєтськими шпигунами є в більшості працівники совєтських амбасад, консулятів та інших місій, як, наприклад, ЕМТОРГ, який з початку свого заснування в 1924 р. займається шпигунством за кордоном. У совєтників, під креслив директор Еф-Бі-Ай, все за дружбою скривається якась прихована ціль. Тому американцям, які на праці чи приватно зустрічаються з совєтськими громадянами, треба помітно зберігати обережність і не передавати їм таких інформацій, які опісля можуть бути ними використовувані.

Січневі Роковини в Сиракюзах



Посадник міста Сиракюз Лі Александер передає проклямацію Дня Української Незалежности голові Відділу УККА д-рові Святославі Клюфасові. Стоять [зліва]: о. шамб. Василь Середович, Рома Прибила, Михайло Микитин, д-р Святослав Клюфас, посадник Лі Александер, д-р Іван Подюк, О. Єлисей Гузар, Степан Когут, проф. Павло Маляр.

Сиракюзи, Н. Й. (УККА) — Святкування Січневих Роковин в Сиракюзах започатковано авдієнцією у посадника міста Лі Александра, який своєю проклямацією проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежности. В проклямації посадник Сиракюз закликає всіх мешканців міста, без огляду на їх етнічне походження, відзначити разом з українцями „цю важливу річницю Волі України".

В суботу, 22-го січня, на високих двох маштах перед Міською Радою, як рівний з рівним, гордо повівали поруч себе американський і український прапори. Українські прапори повівали також на обох українських церквах.

В неділю, 23-го січня, були відправлені в українських церквах Божественні Літурґії в намірені українського народу. В православній церкві відправив о. Єлисей Гузар, а в католицькій о. Роман Големба. В Богослуженні взяли участь молодечі організа-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ІВАН СИВАК: „Я НЕ ЖИВУ, А ІСНУЮ! ЖИВУ В ЗЛИДНЯХ І НУЖДІ!" В УКРАЇНІ І В СССР ПОЧИНАЄТЬСЯ РУХ ЗА ЕМІҐРАЦІЮ З ЕКОНОМІЧНИХ ПРИЧИН

Гельсінки (УІС „Смолоскип"). — З України дісталися сюди інформації про поширення руху за право на еміграцію з СССР з економічних причин. Живучи в злиднях і не маючи мінімальних засобів до прожитку, багато українців і осіб різної національности в СССР бажають виїхати на заробітки до ЗСА, Канади або будь-якої іншої країни.

В новому Документі ч. 13 московської Групи Сприяння Виконанню Гельсінських Угод в СССР під заголовком: „Вимоги еміґрації з економічних і політичних причин з країни робітників", який дістався на Захід, наводиться чотири характеристичні приклади про бажання двох українців — Леоніда М. Сірого (Одеса) й Івана М. Сивака (Івано - Франківська обл.) та двох росіян — В.А. Іванова (Калужська обл.) і В. М. Павлова (Майкоп) виїхати з СССР на заробітки до будь-якої країни з економічних і політичних причин.

Документ цей підготовив відомий оборонець людських прав в СССР Валентин Турчин і в передмові до нього пишеться:

„В теперішньому підборі об'єднані справи чотирьох родин, які бажають еміґрувати з СССР і які звернулися за допомогою в Групу Співдії. Ці люди живуть в різних місцевостях, а об'єднує їх те, що всі вони робітники, представники тієї кляси, котра — згідно з офіційною радянською термінологією — являється в СССР правлячою. Крім цього вони не належать до національних меншин; причини, які спонукали їх вимагати дозволу на виїзд з країни, — економічного і політичного характеру».

З цим підбором документів ми звертаємося не лише до урядів держав, які підписали Гельсінські Угоди, але також до професійних союзів робітників і до соціялістичних і комуністичних партій в країнах Заходу".

Нижче подаємо інформацію про справу Івана М. Сивака в перекладі на українську мову:

„Іван Михайлович Сивак, українець, 1926 року народження, живе з дружиною і трьома синами в посьолку Дуброва, Долинського району, Івано-Франківської області.

Вкороткі після народження І.М. Сивака, його батько опинився в Канаді, де жив до своєї смерти в 1965 р. В 1970 р. І.М. Сивак попросив дозволу на виїзд в Канаду. Йому відмовили, так як у нього не було виклику, і запропонували подати заяву на виїзд в Ізраїль. Він погодився, але дозволу не дістав, за деякий час його відправили в Івано-Франківську психіятричну лікарню. В листі на ім'я Л.І. Брежнєва Іван Сивак пише:

„Я вже тридцять років живу в Радянському Союзі, не живу, а існую. За цих тридцять років мало що змінилося в житті робітника. Я живу у злиднях і нужді. Заплата ледве-ледве вистачає на прожиток. Крім цього ніде в Радянському Союзі немає правди, немає свободи. У всіх сферах життя — обмеження. Завжди і всюди людина почуває себе невільником... Пройшло вже більше року, як в столиці Фінляндії Гельсінках

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗСА ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ СССР В СПРАВІ САХАРОВА, ЗАПОВІДАЮТЬ ДАЛЬШІ АКЦІЇ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Вашінгтон.—Державний департамент ЗСА виступив в четвер, 27-го січня ц.р. з гострим засудом уряду Совєтського Союзу за його відношення супроти академіка Андрея Д. Сахарова, відомого вченого і видатного дисидента. В перестерозі уряду ЗСА між іншим сказано, що якщо Совєтський Союз намагатиметься замкнути уста Сахарову, він попаде в конфлікт з загально прийнятим міжнародним стандартом людських прав. Ця чергова прилюдна заява Державного департаменту була опублікована день після такого ж осуду Чехо-Словаччини, яка арештами, переслідуваннями і тероризуванням дисидентів, які підписали і опублікували документ званий „Хартія 77", нарушила основні принципи Гельсінкської Декларації, підписаної 35-ма країнами в 1975 р. Речник Державного департаменту на запит, чи слідуватимуть нові заяви Адміністрації в справі оборони людських прав, відповів, що головна заява уряду президента Картера до цієї справи буде опублікована в скорому часі. Як відомо, у своїй заяві в часі інавґурації і пізніше у звернені до „громадян світу" президент Картер відмічував, що ЗСА повинні зайняти виразну позицію супроти тих, які ламають засади людських прав в світі.

Академік А. Сахаров нарікав останньо перед західніми кореспондентами, що совєтські чинники ведуть супроти нього масову кампанію і погрожують йому арештом та засудом за „зраду батьківщини і поширювання неправди проти Совєтського Союзу". Зокрема,—заявив він,—заступник прокуратора, до бюра якого був недавно покликаний Сахаров, перестеріг академіка перед поганими наслідками і кримінальним обвинуваченням, якщо він не перестане проводити недозволену активність. Прокуратура і речники політичної поліції зокрема були подразнені останньою заявою Сахарова, що вибухи бомб в московській підземці і двох інших місцях це провокація КҐБ, скерована проти дисидентів. В зв'язку з його популярністю не тільки в Совєтському Союзі, але також у вільному світі, академік Сахаров ніколи не був арештований і він користувався відносно більшою свободою рухів від інших дисидентів.

Після заяви Державного департаменту в справі Чехо-Словаччини, численні кореспонденти запитували речників департаменту про Сахарова, натякаючи на акцію, яку ведуть проти нього совєтські чинники, не знаючи, що вже на другий день появиться офіційна заява департаменту, у якій між іншим сказано: „Ми довго подивляли Андрея Сахарова, відважного чемпіона оборони людських прав в Совєтському Союзі. Він є, як вам відомо, відомим і шанованим науковцем, нобелівським лавреатом, який, не зважаючи на небезпеку, працював для привернення уваги до людських прав в його країні. І тому кожна спроба совєтських чинників залякати Сахарова не зупинить законного критицизму в Совєтському Союзі і ставитиме у конфлікті із загально прийнятим стандартом людських прав".

Чехо-Словаччина плянує „видворити" деяких своїх дисидентів

Прага. — Уряд Чехо-Словаччини працює в напрямі „видворення" поза кордони деяких своїх дисидентів, які були авторами поширеної в країні і опублікованої за кордоном деклярації, званої „Хартія 77", якою вони протестують проти потоптання людських прав і переслідування інакомислячих осіб. В четвер, 27-го січня, чотири дисиденти — Зденек Млинар, Мілян Гюбль, Франтішек Кріґель, визначні лідери опозиції в „Празької весни" і близькі співробітники Дубчека з 1968 року, як також письменник Павел Когоут, одержали повідомлення з'явитися в паспортовому відділі. Вміжчасі стало відомо, що міністерство закордонних справ Чехо-Словаччини запитувало офіційно Австрію, чи вона погодиться надати політичний азиль всісьмом дисидентам. На листі 8-ох знаходяться також чотири згадані прізвища. Супроти 300 підписаних на деклярації осіб ведеться тепер масова урядова пропаганда і шикани політичної поліції. Павел Когоут, виставка якого під назвою „Бідний вбивця" йшла недавно на Бордвею в Ню Йорку, заявив, що він і його родина не бажає покидати Чехо-Словаччину добровільно.

Свято Державности в Пассейку

Пассейк, Н. Дж.—Заходами Відділу ООЧСУ, під протекторатом УККА відбудеться тут в неділю, 30-го січня, ц.р. о год. 6-ій вечором в Українській Централі —240 Говп евеню, відзначення 59-ї Річниці Української Державности і Соборности. Вступне слово скаже голова Відділу ООЧСУ д-р Мирослав Бих, а Святочну доповідь виголосить д-р Борис Филипчак. У мистецькій частині виступлять: Марта Шраменко, Школа Кобзарського Мистецтва під диригентурою о. С. Кіндзерявого - Пастухова, пластовий гурток юнаків під проводом Олі Гнатейко, Тамара Кардашинець, чоловічий хор „Гомін" під диригентурою Осипа Кібали; фортепіяновий супровід Олі Ревак.

Буковський та інші згадують переслідування в Україні, дораджують не утотожнювати Росії з СССР

Лондон. — Престижевий місцевий щоденник „Таймс" у виданні з 14-го січня надрукував листа Володимира Буковського та інших російських дисидентів в обороні українських політичних в'язнів у Совєтському Союзі, дораджуючи рівночасно Заходові, щоб „усвідомив різницю між властивою Росією і Совєтським Союзом та не вживав цих двох термінів так, наче б вони були однозначні". Влисті дослівно сказано:

УКРАЇНСЬКІ ДИСИДЕНТИ

Лист від Володимира Буковського та інших

Саме 12-15 січня припадає п'ята річниця зосередженого наступу органів КҐБ в Україні, що відтак розвинулось у погром національних рухів у цій та інших не-російських республіках Совєтського Союзу. Для національностей в Совєтському Союзі поняття прав людини нерозлучне з поняттям їх національних прав.

Західні експерти вважають, що український патріотичний рух зазнав в 1972-му році гострішого удару з рук КҐБ, ніж зазнала будь-яка група інакодумців у Совєтському Союзі від 1953 року. Чистки не оминули жадного сектора українського життя, а, більш, як сто людей — головним чином, молоді письменники, митці і науковці — були заарештовані і засуджені на негуманно суворі терміни ув'язнення і заслання. Багато з них — Чорновіл, Світличний, Сверстюк, Плахтотнюк, Красівський, Шабатура, Глузман — широко відомі на Заході.

„Захід рідко приділяє належну увагу важливості національних рухів у Совєтському Союзі, а вони є невід'ємним і життєво-важливим фактором у боротьбі за основні громадянські і політичні свободи в Совєтському Союзі. Факт, що русифікація стала основним елементом державної політики, свідчить про нечутливість і нетактовність совєтської влади в її ставлені до цієї серйозної проблеми.

Коли взяти до уваги, що багато з тих, які тепер перебувають в ув'язнені в Совєтському Союзі, були переслідувані за те, що вони виступали в обороні своєї національної культури і мови, то Захід принаймні повинен запевнити, що люди усвідомлюють різницю між властивою Росією і Совєтським Союзом, і не повинен вживати цих двох термінів так, наче би вони були однозначні".

Листа підписали: В. Буковський, Давид Маркгам, Марина Войханська, Генк Волжак і Богдан Начайло.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montbomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий дух

Формальне обвинувачення Державним департаментом ЗСА комуністичного режиму Чехо-Словаччини за порушення постанов підписаної в 1975 році Гельсінкської Декларації арештом багатьох оборонців людських прав у тій комуністичній країні, викликало у багатьох політичних спостерігачів, і навіть в самих урядовців Державного департаменту, справжню несподіванку. Правда, всі сподівалися зміни політики в ділянці оборони людських прав і загальної людської свободи, бо про ці речі згадував у довгій передвиборчій кампанії тодішній кандидат і тепер президент Джіммі Картер, обіцяючи, що ця справа знайде центральне місце у його політичній діяльності, якщо він буде обраний на президента, але ніхто не сподівався, що реакція Президента наступить дослівно сім днів після його інавгурації і в такій рішучій формі. Речники Державного департаменту твердять, що рішення уряду мабуть приспішили алярмуючі інформації американської преси, яка присвятила подіям в Чехо-Словаччині наливо багато уваги, публікуючи кожного дня подрібні звідомлення про переслідування, тероризування і арешти чеських дисидентів, авторів маніфесту ,,Хартія 77'', який був широко розповсюджений в Чехо-Словаччині і надрукований за кордоном. Однак, — як відмічують високі урядовці Державного департаменту, — ще місяць тому, за часів урядування Генрі Кіссінджера, така публічна реакція ледве чи була б можлива, бо Кіссінджер волів дипломатичними каналами добитися поліпшення людських прав в інших країнах.

Загально беручи, публічна опінія сприйняла становище Державного департаменту позитивно, з деякими тільки застереженнями та рекомендаціями. Наприклад, щоденник ,,Ню Йорк Таймс'' з 27-го січня ц. р. пише, що обов'язки нагляду за пошануванням людських прав в світі, які випливають із заяви, напевно поширяться поза Президента і політичних діячів у Вашінгтоні, на цілий американський уряд і приватні сектори американського суспільства. Президент Картер буде змушений тепер зробити якесь конкретне потягнення і поробити зміни в політичній програмі, щоб піддержати висловлену ним турботу за людські права конкретними фактами. Він мусить також пояснити американському народові, що зроблено це тому, що американці є вільним народом, і як такі не можуть ніколи бути байдужими до долі інших людей. Американські коментатори в загальному поділяють турботу теперішньої Адміністрації про знехтування постанов Гельсінкської Декларації та ігнорування багатьма країнами світу принципових засад Декларації людських прав, прийнятої Організацією Об'єднаних Націй, бо ерозія на відтинку людських і особистих прав зайшла вже так далеко, що тоталітарні режими вважають це ,,нормальним'' станом, а звернення уваги на ці ненормальності називають ,,втручанням у внутрішні справи''.

Становище американського уряду можна тільки привітати. Це бо давно очікуваний проблиск нової надії для численних борців, які десятиліттями змагаються на цьому відтинку фронту проти порушників міжнародних законів. Це рівночасно перестогора для верховодів Совєтського Союзу та всіх інших людоненависників і порушників людських прав, якої вони вже не зможуть легковажити. Нове становище Державного департаменту у Вашінгтоні щодо порушування людських прав в інших країн, включно з четверговою перестогорою Державного департаменту проти совєтських погроз Сахарову, є надійним початком здійснювання того ,,нового духа'' в американській політиці, що про нього говорив президент Картер у своїй інавгураційній промові 20-го січня ц. р. та під знаком якого почала свою каденцію його Адміністрація.

І. Вовчук

ПРО ЛИЦЕДІЙСТВО З БРЕЖНЄВСЬКИМ КУЛЬТОМ

[Розважальний репортаж за пресою]

II

Брежньову повезло: його уродини, як Сталінові, що впровадив ритуальне оформлення культу вождя, припав в грудні. В день уродин 19-го грудня ,,весільний генерал'' з титулом голови Верховної Ради СССР, — президент на показ, М. Підгорний, мав за заведеним обичаєм, на завершення лицедійства оформлення брежнєвського культу, начепити генеральному секретареві ще один орден на груди. За брежнєвського владування ритуал культу вождя поширено, включивши в нього поклоніння московському ідолові від вождів всіх країн соціялізму. Нове ,,міроприємство'' (так офіційно названо його) мало надати більшої величавости імперському ритуалові поклоніння вождеві, що заступив культ ,,батюшки царя'', більшої величавости, імпозантности в зовнішнім світі. ,,Міроприємство'', властиво, й не нове. Їздили ж князі завойованих народів до ханату на поклін в Золоту Орду. Петро марив, що до Петерсбургу, збудованому на козацьких кістях, ,,всі прапори прибудуть в гості''. За цією стратегією Ілліч-перший відновлював імперський комплекс СССР і III-ій інтернаціонал. А Ілліч-другий для піднесення авторитету свого культу, ,,на здивування Европи'', повелів, щоб васали московського соціялізму, — вожді підопічних Москві країн соціялізму, поклонилися московському ідолові. З Кремля дано команду: всім прибути з нагородами на ювілейні урочистості хазяїна московського царства. Як у ,,Лисі Микиті'' І. Франка:

,,Час настав великих
зборів:
Хай спішить до
царських дворів
Швидко ввесь звірячий
рід''.

І суверенні володарі країн соціялізму слухняно поспішили до Кремля, везучи з собою дари, як колись ханові. Декому довелося двічі їхати: першого разу везти найвищого ордена своєї країни, яким нагороджувано Ілліча-другого, підсилюючи його культ, а вдруге — на ювілейні урочистості 19-го грудня, коли завершено ритуал творення культу брежнєвського. Нагородження почалося ще в листопаді, в час відвідин Брежнєва Югославії й Румунії. Тоді президенти обох країн начепили гостеві найвищі нагороди своїх країн, започаткувавши процедуру з нагородами в культівському лицедійстві.

Кореспонденти західньої преси ствердили, що Тіто і Чаушеску, в переговорах з Брежнєвим в листопаді м. р. відкинули його намагання створити постійний секретаріят для узгіднення фінансових, економічних і військових справ країн Східньої Европи. Започатковані в Београді і Бухарешті нагороджування Брежнєва, одержуючи які, він запевняв, що СССР дбатиме про збереження незалежности країн, шість разів повторено в кремлівському палаці в грудні: 2, 13, 14, 15, 16, 17-го минулого року. Кожного разу один з вождів соціялістичних країн, підопічних Москві, чіпляв на груди Брежнєва ордена своєї країни, клянучись у вірності і дружбі. Большевицький клан Кремля — члени секретаріяту і Політбюра, розставлені за постійним порядком, стояли зосереджено, тримаючи напоготівлі піднесені долоні, щоб у відповідний момент дружньо аплодувати. Велику світлину церемоній вміщувала ,,Правда'', ,,Ізвєстія'' та інші газети, і показано всі події на телевізіях з відповідним насвітленням.

Неприємне враження залишається після вгляду на групові фотографії ошаблонених вельмож, яких кликано сім разів з'являтися для утвердження брежнєвського культу. Стандартний шаблон того лицедійства вказує на духову порожнечу творців культу, щоб утримувати владу диктатури. В ,,Правді'', за 15 грудня, показано опецькуватого вождя МНР Цеденбала, який з папірця читає низькопоклінне звернення, перед тим, як нагородити ,,від монгольського народу'' Брежнєва. А він, наіндичившись, з виявом необмеженого самовдоволення на пиці, сприймає запопадливу рабську покору вождя Монголії. Невже вони, а в першу чергу Брежнєв, не розуміють сміхотворности в творенні ,,культу'' диктатури, доведеного до абсурду. Вони ж добре пам'ятають, як Нікіту, з створеним ними ж культом, викинули на смітник. Пам'ятають, проте на поклик, сім разів слухняно з'являються, удаючи захоплення і любов до ідола диктатури, культ якому творять. Важко збагнути рабську вдачу цих людей, а в їхніх руках влада.

Культ особи невід'ємний від диктаторської системи владування. Творенням його утверджується право сили, в яке вірить і Брежнєв і його спільники. Як і розбійницька ватага, большевицька система сваволі тримається на вірі в право сили і рабській покорі системі, які, в сполуці з ненавистю до тих, що пробують щось змінити в системі, становить підставу кремлівської влади. В своїй книзі "The Russians" головний кореспондент ,,Ню Йорк Таймс'' у Москві 1971-74 рр. Гедрик Смит, розважаючи над природою большевицької системи, вказує на засадничу різницю між американцями і росіянами щодо влади. Посилаючись на російську історію, він твердить, що ,,у відношенні до влади і до авторитету: шість століть авторитарної влади зробили з росіян монархистів задовго до Леніна і Сталіна. Було б наївністю вважати, що революція нічого не змінила, але історичні паралелі сильні (ст. 251).

Гедрик Смит вважає, що у росіян через відсутність у їхній історії довгого визрівання парляментарної демократії, під впливом монгольського панування і свого абсолютизму, витворилась боязкість опинитись без внутрішньої дисципліни. Через боязкість свого хаосу і анархії росіянам невластива думка про обмеження влади законом і контролею її знизу. А це родить бажання авторитету ззовні від влади, улегчуючи закріпитись диктатурі.

Цитуючи П. Літвінова, Смит пише, що ,,І Брежнєв і проста людина (росіянин) вірять у право сильного. Оце і все. Це не питання ідеології. Це просто питання влади''. Це полегшило Брежнєву довести його культ до розмірів сталінського і поширити його, перетворивши в ритуал. Коли виїздить Брежнєв кудись, всі члени і кандидати Політбюра, секретарі ЦК — всі вельможі, що в той час у Москві, купою випроваджають і зустрічають його на летовищі, або на залізниці, вишикувавшись відповідно до ранґи по обох боках хазяїна.

Завершення лицедійства з утвердженням культу Брежнєва відбулося 19-го грудня в день уродин генсека. На урочисту церемонію прибули всі вожді держав соціялістичних, що ними опікується Москва. В сьомий раз з'явились і вірні соратники Ілліча-другого і нагородили зіркою ,,Героя Совєтського Союзу'' з орденом Леніна, а до того ще й почесною шаблею з відтиском герба СССР. З шаблею вийшло трохи незручно. Такою нагородою досі відзначувано полководців за відважні військові подвиги. А в Брежнєва, партійного апаратчика в секретаріяті, через який ЦК править країною, ніяких подвигів військових. Знайшли еластичну формульовку для нагородження шаблею: М. Підгорний сказав, що нагороджується ,,за видатні заслуги в зміцненню боєздатности і удосконалення збройних сил СССР''. А хто з партійних вождів не робить того? — всі вони ,,зміцнюють'' і ,,удосконалюють''.

Як же мав оскотинитись генсек, коли весь свій вік перебувши в правлячій ієрархії секретарів, твердить про ,,кровну пов'язаність'' з військом. А про 30-тисячну ієрархію секретарів партії, на різних імперських щаблях, большевик Радек якось з кпинами сказав: ,,В СССР немає диктатури пролетаріяту, а є диктатура секретаріяту''. Як би воно не було, а в світі большевицької сваволі ,,вітер повернувся на своє коло'': в СССР закріплено ритуалом брежнєвський культ, рівень його неменший від сталінського.

Прославляючи цю подію, преса без угаву твердить, що ,,совєтський народ монолітно з'єднаний навколо партії, її ЦК на чолі з великим і визначним керівником...'' Коли б так було, то не треба було б робити комедії з трьох актів, оформляючи в ній на протязі минулого року культ Брежнєва. Лицедійство з ним є ознакою того, що кремлівське владування не чується певно.

Любов Коленська

ІРИНА МЕККЛЕЛЕН ЧЕКАЄ НА ВІЗУ...

Москва. У бідно влаштованій понурій кімнаті, за вийнятком найбільш потрібних меблів, уже 28 місяців... чекає на візу 38-річна Ірина Астахова МекКлелен. Проходять дні, місяці й погасає надія, що вона колись житиме у щасливому подружжю з її чоловіком Вудфордом МекКлеленом, професором у Вірджінії, і що може вона дочекається дозволу на виїзд до Америки. ,,Але покищо перспективи на її виїзд такі ж безрадісні, як були і попереднього року''... — стверджує кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу'' Крістофер С. Врен у своїй статті ,,Совєти знову відмовили жінці американця візи на виїзд.''.

Тим часом Ірині МекКлелен приходиться жити чимраз важче, начебто вона цим фактом, що вийшла заміж за американця, перестала бути членом спільноти. Тамтешні люди називають її ,,американкою'', хоча вона ніколи не бачила Америки. Це зчасом витворило дивовижну ситуацію, і сьогодні вона живе у зовсім відокремленому світі, начебто в порожнечі, поміж двома зростаючо чужими світами. Навіть рідна їй досі спільнота відвернулась від неї і трактує її, як і всіх чужинців.

У грудні, вже шостий раз з черги, її покликано до Уряду візи і реєстрації в Москві. Директор цього уряду Владимир Обидін, знову відмовив їй візи на виїзд до Америки, пояснивши це тим, що її справа ,,скомплікована''. Це ж саме зустріло проф. Вудфорда МекКлелена, — йому відмовлено дозволу на приїзд до Совєтського Союзу, щоб він міг відвідати свою жінку. Найбільш затурбувала Ірину МекКлелен ,,порада'', щоб вона краще не клопоталася приходити за візою, бо ,,відповідь буде негативна''. Тоді вона поспитала Владіміра Обидіна, чи вона принаймі може мати якусь надію на майбутнє. Відповідь була дуже...нез'ясована, мовляв, ,,вони ще не знають''...

Ірина вперше зустрінула проф. МекКлелена у 1972 році, коли він був провідником однієї групи, яка прибула на Кавказ. Відтак, під час виміни науковцями у 1974 році, він знову приїхав до Совєтського Союзу. Тоді вони, отримавши дозвіл, одружилися.

Одначе, пройшов час, важність візи проф. МекКлелена вигасла, і він мусів вертатися до Вірджінії, де навчає російської мови і східньо-европейської історії. І прийшло здивування, а потім журба — Ірині не дозволено виїхати зі своїм чоловіком. В уряді сказали, що їй потрібно залишитися ще на один рік у Совєтському Союзі, щоб ,,прочистити свій ум'', проте не подано їй ніяких ближчих вияснень, з яких саме інформацій їй потрібно ,,прочиститися''...

Урядовці американської амбасади, які інтервеніювали в справі МекКлеленів, виявили здивування, зовсім не розуміючи, чому совєтські власті намагаються це подружжя сепарувати. ,,Ми не можемо зрозуміти, чому вони в цій справі роблять труднощі. Вони також не подали причини, чому не дозволено їм на побачення'' — сказали урядовці амбасади.

Справа МекКлеленів, якщо йдеться про подружжя заключувані поміж совєтськими і американськими громадянами, стала найбільш замітною подією. Сьогодні Ірина ИекКлелен і її 17-річна дочка з попереднього подружжя знаходяться на списку тих 315 совєтських громадян,

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

КРИЗА ВОРОЖБИТІВ

Маю доброго друга і приятеля у вітряному місті Чікаґо, який, спасибі йому, безперебійно, як то кажуть, постачає мене вирізками з польських газет, а переважно з ,,Ґвязди Полярної''. І так десь на початку цього року добрий друг прислав мені спорий пакет таких витинків з передбачуваннями й передказуваннями різних ясновидів-ворожбитів, що станеться в минулому, 1976-му році. І сердиться невимовно мій приятель, що ці їхні передбачування й віщування виявились в 95-ти відсотках — ,,буйдою на ресорах'', — як говорили колись у Львові.

— Якби це від мене залежало, — пише земляк, — то я всіх тих ворожбитів сфайрував би і нагнав би на зелену пашу! А перед усім нашого місцевого пророка, Джонсона, який виворожив, що в 1976-му році колишній президент Ніксон, при допомозі закордонного уряду, поверне назад до влади! Моя жінка, як це вчула, то так зраділа, що вже збиралася нести на благодарственну Службу Божу до катедри св. отця Миколая. Ледве'м її стримав! Правда, вдалося йому, тому Джонсонові, вгадати, що в половині 1976-го року дасть дуба чермен Мао, — за що даю йому кредит. Але чого вартує така, наприклад, ворожба, що в 1976-му році у фабриках Форда в Детройті заступлять деяких робітників тресовані шимпанси?.. Цією справою я спеціяльно зацікавився і зараз по Новому Році написав до кума в Детройті, чи він ще далі робить ,,на лайні'', чи вже замістила його мавпа?.. Можете собі уявити, що кум мені відповів і якими добірними словами!

Далі дорогий приятель наводить в листі цілу низку прикладів тяжкої, на його думку, компромітації всяких ,,пророків'', так американських, як і заграничних, котрі, мовляв, передбачали одне, а сталося цілком щось інше. Так, для прикладу, одна ворожка заповіла, що в 1976-му році акторка Елізабет Тейлор важко занедужає й опиниться в лікарні. Тим часом згадана голлівудська зірка роздумалась і сьомий уже раз вийшла заміж! Ну, в таких випадках я не ставив би справи на вістря ножа, як це робить земляк з Чікаґо. Іноді важко передбачити, яку дурницю впоре жінка через хвилину, а не то за рік часу! Сяк, чи так, до ворожбитської служби теж треба мати бистру голову, і тресованою мавпою такого пророка не заступиш.

Ікер

Леонід Полтава

РОЗМОВА З РЕМОМ

,,Розмова з мистецтвом — розмова з Богом", казали древні. Розмова з мистцем, виходило б, — це розмова принаймні з божищем. Рем Багаутдин не бажає обожнювань. Він по-коліна бреде... ні, не по воді, а по землі. Він наполовину земний і наполовину небесний, він цілковито давній і такий же сучасний.

Ця людина не лише особисто знала сл. п. Аллу Горську: вони співпрацювали в Києві, у місті, що стало також столицею Рема.

Нащадок стародавнього болгарського племени, частина якого з непам'ятних часів осіла над Волгою (це московські царі злонавмисне всіх над Волгою назвали татарами), він зумів зріднитися з українською мовою, культурою, відчуттям краси, естетичними смаками українського народу. Чи є в його творчості щось болгарське (,,татарське")? Можливо, якщо мистецтвознавці завдадуть собі труду порівняти ковану мідь Рема Багаутдина і ковану мідь давніх болгарських мистців. Свідомо чи підсвідомо мистця цікавить історичне минуле України і, зокрема, князь Ігор — чоловік кн. Ольги, болгарки родом, з царського двору Симеоновичів.

Відносно небагато людей мали щасливу нагоду вперше побачити видатного мистця Рема Багаутдина на листопадовій виставці м. р. в Ню Йорку, в новій Мистецькій Ґалерії ОМУА при 136 Друга евеню. Ті, що пропустили — втратили рідкісну нагоду пройтися століттями України в далеке минуле. З майже 50 експонатів виставки велика частина присвячена ранній українській історії: триптих ,,Хрищення України", ,,Тесть Европи" (у програмі подано зросійська — ,,Європи"), Ігор з дружиною", ,,Великодній обхід Мономаховичів", ,,Свято-Іванські вогні" та ін. Вражає тематика, композиція, матеріял — тьм'янувато-золотиста мідь, світла латунь, сріблистий алюміній. Складна техніка, відома в минулих віках в Україні й згодом призабута: кований, гнутий, витискуваний метал. Багато погідного гумору в ,,Ярмарку", прекрасній ,,Череді воликів", тополина гнучкість у ,,Хороводі дівчат", соняшний образ ,,Материнська радість". Панно-рельєф на тему ,,Хрищення Руси-України" з понад 10 складовими частинами нагадує іконостас, а можливо це він і є? Ціни? — від 1,500 дол. до 200 дол., шовкографія — від 90 до 50 дол.

Рем Багаутдинов пробився на свободу в 1972 р., спільно з родиною мистців опери п-вом Колесниками, на перевантаженій докраю ,,Волґє". На цю тему вже писали. Мистець намалював вугіллям картину тієї втечі з московсько-большевицького ,,раю": огрядненька, як і личить прімадонні, пані Ганнуся, її чоловік, родина, а позаду — чорнявий чоловік з борідкою, сам мистець. Під тиском страху, тягару і швидкости ,,Волга" майже розпалась, залишилися тільки металева рама й колеса без опон, мотор глухне, і тому Рем підштовхує авто ногами...

А де ж розмова? — запитаєте.

Ось вона:

Рем Багаутдин (на свободі він відкинув ,,ов" від свого прізвища, як непотрібну окупаційну дочіпку) спершу сказав:

,,Я - болгарин, волзький болгарин, з Болгарського ханства. Під час великого переселення народів частина болгар перемандрувала й поселилась у Европі, де тепер Болгарія. А вже Іван Грозний, коли завойовував татар над Волгою, назвав усі місцеві народи ,,татарами". Назва пішла від слова ,,тать" — так звали монгольських завойовників. Частина тих азійських народів поселилася в Криму, кримські татари. Я виростав над річкою Камою, народився в 1927 році.

Щоб не ставити далі набридливих ,,Запитання" та ,,Відповідь", подаємо з фонозапису розповідь Маестра:

,,У 1937 році батька й матір забрали, заарештували. Батька розстріляли через три місяці після арешту, а мати 13 років посиділа в концтаборах у Мордовії. А нас, дітей, направили на Україну, і ми там у дітбудинках виховувались. Ми були в Кіровоградській області, село Добровичківка. А потім під час війни наш будинок був евакуйований в середню Азію. Я там був до 1945 року. Там дуже багато українських переселенців було, під час колективізації їхали переселенці. Коли закінчилась війна, то я втік з будинку. У мене вже був, так сказати, опит (досвід — ЛП) втікати, це була не перша проба. Я поїхав на Україну, до Києва, і там вступив у Художню Школу. Тичина тоді був міністром культури і він, подивившись на мої малюнки, сказав: ,,Ти сирота, не маєш де жити"... — і знов мене в дитбудинок у Києві опреділили, чи як це сказати. Будучи в дирячому будинку, я вчився в Художній Школі; закінчив ту Школу і був студентом Київської Академії. Я вчився у Волобуєва, в Яблонської та в Трохименка. Яблонська — чудова малярка, одна з найкращих..."

На запитання, що саме найбільше приваблювало в Україні і в українському мистецтві Рема Багаутдина, мистець відповів:

,,Україна має такі чудові традиції, так далеко коріння її... А москаль асимілює. Цей процес далеко не піде. Україна має давні традиції, ще візантійські, скитські, давні іранські. Ця традиція впливає на особу, ясна річ. І, наприклад, сьогодні молодь в Совєтському Союзі — то цікава молодь. Вона вже не підкоряється московській тій духовості, офіційній Петербурзькій школі, а повертається до своїх традицій. Повертається до Бойчука, до Падалки, до Нарбута, по-своєму трансформує це. Молодь цікава — це вона підіймає. Ця молодь, як і українська культура, полонили мене".

Родина Колесників з Відня відлетіла до Австралії, а Рем Багаутдин — до Америки в 1973 р. з українськими адресами в Ню Йорку й ін. містах, одержаних від українців у Відні. Рем з вдячністю згадує про маестра Гнатишина, хор церкви св. Варвари. Він не знав, що у Відні є українська громада. Видатний скульптор Григор Крук у Мюнхені, де мистець-втікач перебував три місяці перед відлетом до ЗСА, по-братерському ділився з молодим колеґою, давав практичні поради, адреси.

,,Вже два роки я живу в Торонті. Інж. Калюжний із панею запросили до себе у гості — і залишили жити. Інж. Радіон Калюжний і пані доктор Калюжна виявилися добрими людьми-земляками''. Мистець обладнав невелику майстерню-студію в Торонті, винайняв. Все тут, показане на виставці — все зробив у Торонті. Працював важко й багато. Основні речі привіз до Ню Йорку, а частину відіслав до Детройту (там у грудні 1976 р. — відбулась виставка Рема Багаутдина): ,,А потім поїду назад, до Торонта — працювати".

Про свою незвичайну техніку:

,,Останні роки в Україні я працював над мозаїкою при нових будівлях і виконував куття в металі, витискування в металях у вестибюлях будов. Тому, приїхавши сюди, я розвивав цю техніку далі. Фактично це витискування й обробка металю, вона вимагає великих і фізичних зусиль. Особливо товсту мідь важко обробляти, руки болять. Велике панно ,,Хрищення Руси-України" складається з одинадцяти частин. Це мідь. Допомагав мені чоловік із золотими руками, пан Мельник у Торонті, він робив усі дерев'яні рами, панно розкладається на частини. Він дуже допоміг, і все добровільно. А ось ,,Чотири пори року" виконані в техніці шовкографії, для дітей. Це старовинна китайська техніка. Я сам зробив станок. Роблю по 30-50 екземплярів кожного малюнку, не більше. У цій техніці зробив я також ,,Славу України", ,,Володимира Великого" й інші".

(Закінчення на стор. 3-ій)

СІЧЕНЬ - МІСЯЦЬ НАДЗВИЧАЙНИХ КОРИСТЕЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ! ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ АБО ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ В ДЖЕРЗІ СИТІ. НЕ ПРОГАЙНУЙТЕ НАДЗВИЧАЙНОЇ НАГОДИ!

Підготова до Балю Преси

У зв'язку з влаштуванням Балю Преси, який відбудеться у суботу, 5-го лютого ц.р. в залі Менор Джуніор коледжу Сестер Василіянок у Дженкінтавн, Па., при Факс Чейс Ровд, створено Президію Ділового Комітету Балю Преси в особах: Марія Харина — голова ФК СФУЖО, Ольга Кузьмович — голова СУЖА, містоголова — Люда Чайковська, Степанія Бернадин, Марія Галій і Марія Романенчук — секретаріят. Для проведення успішнішої праці також створено 5 Комісій: Організаційну, Преси, Радіо та Інформації, Комісію для вибору кралі, Фінансову, Господарську, та Льотерійну.

Знання та особовість кандидаток оцінюватиме жюрі в такому складі: Уляна Дячук, Христина Кульчицька, Василь Тершаковець, Ігор Длябога та Лев Яцикевич. Майстрами церемоніялу будуть: Ольга Кузьмович, Христя Сеник та Юрій Ігор Павлічко.

Кандидатки на кралі повинні з'явитись на пробі разом із своїми ескортами о год. 11-ій ранку в цьому самому дні і в тій же залі. Музика до танців — Ю. Гірняка.

Вступи: 10 дол. від особи та 5 дол. для молоді. Баль триватиме від год. 9-ої до год. 2-ої вночі; попередить його коктейль о год. 8-ій вечора.

Комітет просить поспішати з зарезервуванням столиків разом із залученим чеком, бо вже не залишилось багато місць. Столики треба резервувати у заступниці голови Людмили Чайковської —

115 Thorndike Rd.,
Philadelphia, Pa. 19115.
Tel. (215) OR3-5289,

або членки Комісії для вибору кралі Марії Леськів —

4652 Tacony St.,
Philadelphia, Pa., 19137.
Tel. (215) JE5-2044.

РОЗМОВА З РЕМОМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

На запитання про дальші пляни:

„Хочу зробити цикл на тему „Ню Йорк". Мені й Гніздовський радив. Потім — буду продовжувати цикл „Слава України". Візьму часи Козаччини".

Треба зазначити, що Рем Багаутдин багато працює і мало виставляє. В 1974 р.він мав, здається, найпершу виставку за кордоном, у Філядельфії, в галерії п-ні Чурпіти, потім у Торонті, в Оттаві, а після дворічної перерви тут, у Ню Йорку.

Дитячі будинки в СССР (а він був у 10-ти, втікаючи з них) маестро називає „маленькими концтаборами".

Аж тепер перед Ремом Багаутдином відкрився великий, широкий світ. І маестро йде цим світом, звеличуючи одну з найбільш пригноблених і найпрекрасніших із світових культур — українську.

Вітаємо і обіймаємо, як рідного брата.

ІРИНА МЕККЛЕЛЕН...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

які вичікують, щоб об'єднатися із своїми родинами. Цей список американська амбасада представила ще в серпні минулого року. Від цього часу тільки дев'ятеро людей, чотири родини, виїхали зі Совєтського Союзу.

Під час свого перебування в Москві, колишній державний секретар Генрі Кіссінджер приобіцяв перевірити справу Ірини МекКлелен. Але навіть і це не принесло бажаних вислідів. Прибувши до ЗСА, Генрі Кіссінджер попросив проф. МекКлелена не порушувати цієї справи в пресі, бо Москва приобіцяла зробити рішення в цій справі у травні. Прийшов і травень, а справу МекКлеленів не рушено з місця. Не полагоджено її і в липні. „Я думаю, що Генрі Кіссінджер забрав він нас півтора року життя, бо за його вказівкою ми мовчали, а він нічого не зробив", — огірчено сказала Ірина МекКлелен.

Ірина МекКлелен рішучо відкидає твердження, що вона, мовляв, обзнайомлена з будь-якими „таємницями", як це їй приписують совєтські власті. На самому початку, коли вона тільки почала старатись про візу, працівники КГБ пригадали Ірині, що колись у 1960 році вона працювала в Комітеті африканско-азійської солідарности, у півофіційній совєтській організації. Бажаючи спростувати їхній неслушний закид, вона старалася їм пояснити, що це було зайняття звичайної рядової секретарки в тому часі, коли вона ходила на вечірні курси. А навіть тоді, коли познайомилась з проф. МекКлеленом, вона працювала у процедуральному бюрі Інституту міжнародних зв'язків і світової економіки, допомагаючи влаштовувати відвідини учених з-закордону. Це в ніякому разі не була „засекречена" праця. Вправді, їй тоді доручено... доносити на відвідувачів, але вона відмовилась.

Намагаючись знайти розв'язку і якимсь робом збагнути цю предивну і незрозумілу їй ситуацію, Ірина МекКлелен припускає, що, можливо, перешкодою в отриманні дозволу на виїзд може бути її чоловік. Він є професором історії, в предмет його навчання входять виклади про совєтський період і, можливо, совєтські власті вважають його совєтологом. Вона пригадує собі ще один випадок. Вже після того, як вона познайомилася із проф. МекКлеленом, наставник в її праці сказав, що вона повинна зірвати з проф. МекКлеленом, „бо він шпигун". Щобільше, там, де вона працювала, взагалі були заборонені будь-які знайомства з чужинцями. І вона була примушена покинути працю, пішла вчити до школи англійської мови.

Прийшов 1975 рік й Ірина залишила працю, бо їй тоді... обіцяно візу на виїзд. Сьогодні фінансово їй приходиться чимраз важче, єдиний її дохід — це приватні лекції англійської мови, і гроші, які вона отримує від свого попереднього чоловіка для дочки, але так, що копійка — копійки держиться... Ще донедавна вони могли з дочкою сяк-так вижити, бо чоловік висилав їй гроші з Америки. Тепер і цієї фінансової підтримки вже немає, бо Ірина відмовилася від грошей, побачивши, що совєтський уряд стягає на мито 35 відсотків із пересиланої суми.

Ситуація Ірини МекКлелен з кожним днем погіршується, і то не тільки фінансово. Всі її давні приятелі і знайомі відійшли від неї в тривозі перед совєтськими властями, побоюючись, що коли вони приставатимуть з „неблагонадійною" особою — можуть самі попасти на... чорну листу. Нині більше спільної мови вона знаходить з жидами, які також пробували виеміґрувати — спільна недоля стала ключем до їхньої приязни. Спочатку її чоловік телефонував до неї з Вірджінії раз у тиждень, сьогодні — в першу неділю кожного місяця. Недавно скинули її дочку з провідного посту у комсомолі і переслідують її в школі тільки тому, що її вітчим — американець.

Ірина МекКлелен плянує апелювати до президента Джіммі Картера, довідавшись від свого чоловіка, що він пообіцяв прикладати більше уваги гуманітарним аспектам совєтсько-американських відносин.

Покищо минуло вже два з половиною роки від того часу, коли МекКлеленам приобіцяно візу на виїзд Ірини із Совєтського Союзу. Й Ірина МекКлелен чекає, що чейже прийде хвилина, коли вона зможе вирватись з-під совєтської „опіки" і, зустрінувшись із своїм чоловіком, заживе нарешті спокійним родинним життям, як і всі люди у вільному світі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Звітні збори Т-ва „Рідна Школа" в Детройті

Річні загальні збори власника й законного опікуна найбільшої в місті школи Українознавства, т-ва „Рідна Школа", відбулися в суботу, 6-го листопада ц.р., у будинку Українського Осередку. В програмі зборів були звіти Управи Товариства, директора школи, голови Батьківського Комітету, звіт Контрольної комісії та вибірної Управи.

Праця Управи проходила в рамках кількох референтур.

Щоб інформувати й освідомлювати громадянство про потреби й завдання українознавчого шкільництва, інформаційно-пропагандивна референтура видала два числа „Вістей т-ва „Рідної Школи" по 900 прим. та відозву до громадянства тиражем 5 тисяч прим., що була поширена під час вакацій на терені цілого великого Детройту. Так само були поширені одноднівки з нагоди Різдва, зустрічі випускників школи з громадянством та вакаційної зустрічі на Діброві. В звітному часі появлялися дописи Товариства в періодичній пресі Америки й Канади та були поширювані повідомлення на усіх українських радіогодинах у Детройті.

Про фонди на збалянсування дефіцитного бюджету Школи Українознавства дбала фінансова референтура Управи Товариства. Грошові надходження були з різдвяної коляди, з рідношкільних імпрез та з пожертв громадських організацій і приватних осіб. З конта Товариства виплачено у звітному часі на потреби школи понад 5 тисяч дол. Окрім цього в останньому році „Рідна школа" закупила для шкільної бібліотеки більшу кількість книжок, виданих Об'єднанням Письменників Дитячої Літератури (ОПДЛ) та іншими видавництвами.

Імпрезова референтура влаштувала різдвяну зустріч („Ялинку") із свят-вечірнім прийняттям, зустріч випускників школи з громадянством з мистецькою програмою й бенкетом та вакаційну зустріч на оселі „Діброва". Всі вони були успішні. Було багато учасників.

Щоб зберігати національно-релігійні традиції принесені сюди з України, „Рідна Школа" й у цьому році відвідувала всі українські хати з колядою. Брали участь в коляді учні Школи Українознавства під проводом своїх учителів, батьки шкільної молоді та рідношкільне членство. Під кличем „Різдвяна коляда —на потреби рідного шкільництва!" рідношкільна коляда пройшла з повним успіхом, бо референтура коляди зібрала значно більше пожертв, як колине будь у минулих роках.

Завданням референтури членства було дбати про приєднання нових членів та припильнувати, щоб всі вплатили свої членські внески. Та не зважаючи на письмові пригадки, тільки незначна кількість осіб і організацій виконала свою повинність. А шкода, бо поголовне вплачування членських внесків — то моральна підтримка Товариства, то заохота Управі продовжувати корисну працю.

В минулому діловому році появилась друком накладом т-ва „Рідна Школа" книжка під назвою „25 років Рідної Школи в Детройті", у якій поміщені документаційні статті про працю Школи Українознавства, Товариства „Рідна Школа" та Батьківського Комітету. В книжці надруковано теж комплетний альбом фотознимок випускників Школи Українознавства за останнє десятиріччя, альбом усіх учнів школи з 1975-го шкіл. року, та інші фотознимки. Мистецьке оформлення обкладинки виконав мист. Ярема Козак.

Згідно із звітом директора, Школа Українознавства має одну передшкільну клясу, кляси від 1-ої до 11-ої та 2 кляси дітей англомовних батьків.

Директор проф. Ірина Тарнавська навчає в окремих клясах тих учнів, що відстають у науці від інших, та тих, що їх відокремлено від інших за злу поведінку.

Під час шкільного року в школі відбуваються Листопадове свято та Свято Тараса Шевченка. Окремо на клясах відбуваються відзначування роковин 22-го січня та День Матері.

Шкільні діти беруть участь у Різдвяній зустрічі — „Ялинці" т-ва „Рідна Школа".

Школа продовжує збірку фондів п.н. „Діти — дітям", зібрані гроші з якої висилаються на підтримку українознавчих шкіл в Парижі, Штутгарті та в Шарлєвуа, а гроші із збірки п.н. „Учителі — учителям" призначується на потреби Суспільно-Харитативної Служби в М юнхені.

Батьківський комітет, як звітувала про це його голова, опікується приміщенням школи, дбає про безпеку дітей під час шкільних перерв, приймає оплати за навчання, завідує бібліотекою, допомагає дирекції при влаштовуванні шкільних імпрез, бере участь у рідношкільній Коляді тощо. Кожночасний голова Батьківського комітету приймає участь у засіданнях Управи т-ва „Рідна Школа" з повним правом голосу у вирішуванні всіх важливих справ.

Після дискусії над звітами збори на внесок Контрольної комісії схвалили абсолюторію старій Управі.

Вибрана нова Управа уконституувалася в наступний спосіб: Валентина Євич — голова, Осип Сливинський — заступник голови й інформаційний референт, Ліля Ростенко — секретар, Володимир Кірик — кореспонденційний секретар і експедитор друкованих видань, мгр Ярослав Тарнавський — фінансовий референт, Віра Гнатюк,Ольга Захарій, Оксана Заревич, п-ні Зайців, Е.Федорович і Остап Павлюх — імпрезова референтура, мгр Лада Прокоп — референтка мистецьких програм, інж. Степан Білий — референт Коляди, Любомир Круп'як — референт членства, Петро Вальнюк — господарський референт; інж. Данило Березовський, Ілля Демків та Іван Никорак — члени Управи; Контрольна комісія: Осип Кушнір — голова, Іван Лотоцький і Мирослав Сававко — члени.

Директором школи є проф. Ірина Тарнавська, а Батьківський комітет очолюють цього року — мгр Христина Юзич і Мирон Крижанівський.

ОСИП СЛИВИНСЬКИЙ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ІВАН СИВАК...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

святочно був підписаний Заключний Акт нарад по безпеці і співпраці в Европі керівниками европейських країн і ЗСА, і особисто Вами. Можна без переборщення сказати, що Уряд Радянського Союзу не лише не додержується угод, виложених у тому документі, але... ігнорує, не рахується з поглядами своїх громадян. Хочу пригадати, що Декларація про Права Людини також підписана урядом Радянського Союзу. А ле насправді в Радянському Союзі людина позбавлена навіть бути господарем своєї долі.

Я ще раз прошу Вас особисто, Леоніде Іллічу, дайте мені дозвіл на виїзд з родиною в Ізраїль".

У листі, який направлено в Групу Сприяння Гельсінкам, І. М. Сивак просить „допомогти еміґрувати в Ізраїль, або в будь-яку іншу країну вільного світу.

До Документів ч. 13 додано такі дані про родину І. Сивака:

1. Сивак Іван Михайлович, 1926 р. нар., с. Дубрівка, Долинського району, Івано - Франківська обл.
2. Сивак Катерина Петрівна, 1937 р. нар. (дружина).
3. Сивак Ярослав Іванович, 1959 р. нар. (син).
4. Сивак Петро Іванович, 1960 р. нар. (син).
5. Сивак Ігор Іванович, 1970 р. нар. (син).

Сюди також дісталися Загальні Замітки з 2 грудня 1976 року до Документів 11-14 „Про грубе нарушення права громадян на виїзд з країни прожитку", які підписали десять членів Групи Сприяння. У цьому Документі говориться:

„Документи ч.ч. 11-14 відносяться до загальної проблеми права на вибір країни прожитку і права на виїзд з даної країни (з можливістю повороту до неї).

Ці права обговорені в Заключному Акті у трьох аспектах: 1. Сприяння урядів, які підписали Заключний Акт, поєднанню родин. 2. Додержання всіми урядами прав свобідного міґрування робочої сили (ст. 6). „Економічні і соціяльні аспекти міґрування робочої сили". 3. Додержання урядами, які підписали Заключний Акт, основних прав людини, зафіксованих зокрема в Загальній Декларації Прав Людини і в Міжнародному Пакті про Громадські і Політичні Права, які були ратифіковані Радянським Союзом в березні 1976 року (точка VII, розділ 1-а Заключного Акту). Як Загальна Декларація (стаття 15, пар. 2) так і Міжнародний Пакт (стаття 12, точка 2) ґарантують громадянам право вибору країни замешкання, свобідний виїзд і свобідний поворот в країну прожитку.

Радянський уряд найгрубішим способом порушує ці права своїх громадян у всіх аспектах. І після підписання Заключного Акту СССР оточився подібністю берлінського муру, розтягнутого на тисячі кілометрів.

В міжчасі все більше радянських людей заявляють публічно про своє бажання назавжди або тимчасово покинути межі Радянського Союзу. Дуже часто вони одержують відмову. В багатьох випадках на них звалюються репресії: звільнення з роботи, приміщення в психолікарні, арешти за спровокованими справами і т. д...

Мотиви, через які різні люди починають боротьбу за право на виїзд з країни, різні.

Формально — найбільша частина тих, які бажають еміґрувати з СССР, вказують на існування рідних за кордоном і покликаються на право поєднання родин. Так поступають не лише євреї і німці, але мешканці Прибалтики, України, Вірменії й інших республік, і навіть росіяни.

Загальний напрямок потоку поєднання родин з СССР навіть в малій ступені не компенсується відворотним потоком — в СССР, що вказує на справжні — соціяльні коріння цього процесу. З повною підставою людей, які примушені шукати рідних в Ізраїлі, в надії дістати виклик, щоби виїхати з СССР, можна уважати за втікачів.

Радянський уряд настоююче зводить цілу суть гуманітарних статтей Загального Пакту до одного — єдиного пункту — поєднання родин (заперечуючи свої порушування і в цій ділянці). Він хотів би нав'язати цю свою позицію іншим державам так же, як нав'язує її своїм громадянам. Одначе настільки обмежене пояснення Заключного Акту перекреслило б точку VII розділу 1-а — цю єдину точку, в котрій Радянський Союз пішов на справжній компроміс, а також точку про міґрацію робочої сили"

Січневі Роковини в Сиракюзах...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ції СУМА і Пласт зі своїми прапорами.

Того ж дня о годині 5-ій вечора відбувся в Українському Народному Домі заходами Відділу УККА святочний концерт. Уривки з IV Універсалу відчитав студент середньої школи Андрій Богатюк. Після відспівання хором „Сурма" пісні „За рідний край", муз. Гайворонського, студент середньої школи Френк Стрелець відчитав проклямацію посадника Лі Александра. Святочну промову виголосив учасник Визвольних Змагань, старшина УСС-ів і УГА, д-р Іван Подюк.

Перший раз виступив у Сиракюзах оперовий співак соліст Йосип Гошуляк з Торонта. Він проспівав шість пісень, а коли публіка не вгавала з оплесками, соліст додав ще одну точку. Акомпаньювала солістові проф. Тетяна Ткаченко.

На концерті виступив Мандоліновий Ансамбль СУМА під керівництвом Василя Жмура й Евстахія Машталіра. Заспівували Микола Ґоджак, Павло Ткач і Григорій Динька.

З фортепіяновим сольом виступила студентка середньої школи Христя Клюфас. Вона відіграла два музичні твори.

Вірш В. Переяславця „До Роковин 22-го Січня" продеклямував учень Вітя Тимченко.

При кінці концерту чоловічий хор „Сурма", під дириґентурою Василя Жмура, проспівав три пісні.

Концерт закінчено відспіванням Українського Національного Гимну.

В пам'ять
бл. п. Юлі Тутка
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 25.00 долярів

Бостон, Масс. — Володимир ТУТКА

Ялинка дітям в Україні в будинку міської управи Гартфорду

Вже від кількох років Відділ Об'єднання жінок ОЧСУ в Гартфорді влаштовує ялинку присвячену ,,Дітям в Україні'', яка завжди знаходила своє місце в центрі українського зорганізованого життя, в Українському Народному Домі.

В різних роках ця ялинка мала дещо змінний характер, а радше її святочний церемоніял. Цьогорічна ялинка, яка перше в історії міста Гартфорду знайшла своє почесне місце в будинку міської управи ,,Сити Голл'', мала особливе значення, та широкий відгомін не лише серед українського суспільства, але й серед не-українців, що приносить українській визвольній справі многосторонні позитивні наслідки.

Чудова ялинка в повному українському кольориті: ангели у вишивках біленьки свічечки, розмальовані баньки у всіх родах українських взорів з поодиноких інтегральних частин України, соломки в переплеті кораликів, все це разом взявши дало оцей чудовий вигляд ялинки в її повній українській красі. Недаром посадник міста, засвічуючи ялинку в своїй промові сказав, що ,,ця ялинка така багата й чудова, як українська Гартфордська громада''.

Церемоніял засвічення ялинки відбувся 9-го грудня м-р., як вже повище було сказано в будинку міської управи, о год. 5:30 по полудні, при участи понад 100 осіб і сумівської молоді, в українських народних строях, яких зорганізувала Надія Кравець, що надало цій церемонії особливого святочного настрою.

Хоровий гурток ,,Горлиці при піддержці друзів та майже всіх учасників церемонії відспівали-традиційну коляду,,Бог Предвічний'',цим започатковано незабутній вечір ялинки присвяченої ,,Дітям в Україні''. Після коляди Ірена Якимів пояснила по-англійськи, значення ялинки, згадуючи спонзорів, та представила посадника міста Джорджа Атансона з відповідним поясненням наступної коляди,,Добрий вечір тобі...'' наводячи при тому певне господарське відношення посадника до нашої громади, та запросила до засвічення ялинки і слова. Промова посадника була коротка, але змістовна з підкресленням його гордости за українську зорганізовану громаду (уривок з цитати вже згадано повище).

У дальшому — подруга Ірена Якимів представила голову Відділу ОЖ ОЧСУ Софію Радьо, яка подякувула посадникові за дозвіл на влаштування ялинки, всім тим хто в будь-якій формі причинився в організуванні ялинки, всім учасникам церемонії, та пояснила значення ялинки присвяченої ,,Дітям в Україні''. На закінчення відспівано ще одну коляду ,,Ой видить Бог''.

У церемоніялі засвічення ялинки був присутній представник місцевої американської газети ,,Кирент'', в якій поміщено знімку ялинки з відповідним поясненням.

Ялинку поставлено 9-го грудня м-р. і вона простояла в Сити Голл до 7-го січня ц-р Різдва Христового за старим стилем. Цього ж дня після Різдвяного Богослуження подруги ОЖ--ОЧСУ відвідали посадника міста з відповідною подякою та скромним різдвяним подарунком у формі українського святочного печива. Атансон висловив свою щиру вдячність подругам з ОЖ-ту за те, що вони українською ялинкою надали будинкові міської Управи святочного настрою, чим стягнули цікавих відвідувачів та поодинокі шкільні групи.

Цього ж вечора посадник виступив на телевізійній стації із згадкою, що сьогодні українці святкують Різдво Христове, при тому частував всіх присутніх українським печивом.

Завдяки працьовитим членкиням з ОЖ-ту, можна було поставити, неоцінену в суспільно-політичному сенсі, цьогорічну ялинку, яка принесла українській громаді ще один кредит в популяризації доброго українського імени доказуючи, що ми не забули наших рідних братів і сестер в поневоленій Україні.

П.Ш.

Пам'яті св. п. д-ра Бориса Ржепецького

У вівторок 3-го серпня м-р. помер в Ню Йорку, після важкої недуги, сл. п. д-р Борис Павлович Ржепецький. Дарма, що з цього часу проминуло вже чимало днів, одначе досі, ніхто із його друзів, приятелів та знайомих, не подбав про це, щоби згадати його славну пам'ять, як це завелось у нас вже неодмінною традицією — не злим, тихим словом...' А сл. п. Борис Павлович, як ми звали його за життя, своєю працею та діяльністю для добра ближніх, на славу та для добра Батьківщини, як не як, заслужив собі на таку згадку! Щоби направити цю, заподіяну Покійному кривду, в порозумінні з вдовою, його дружиною Марією Ржепецькою, попробую бодай цими короткими та незугарними рядками згадати його славну пам'ять.

Борис Павлович народився 22-го січня 1895-го р. у Лаврові на Волині в сім'ї православного священика. Початкове навчання придбав у духовній школі в Матієві, де на 16-му році життя його заарештувала царська поліція за ,,неблагонадьожну мазепинську діяльність'', на пості голови українського гуртка серед учнів цієї школи. Згодом закінчив ще гімназію в Дубні та поступив на студії філософії й історії в університеті в Петербурзі. В 1916 -му році, його зверблвано до царської армії , і був ранений в боях з німцями та як виздоровник проживав в Сезрані над Волгою. У 1917-му р. повертається в Україну та зразу кидається в вир тодішнього революційного життя.В тому ж році стає заступником губерніяльного комісаря на Волині. В 1918 році його обрано делеґатом від УПРС до Центрального Повстанського Комітету К.Коржа. Був основником і редактором часопису ,,Селянська Думка'' в Бердичеві. В жовтні 1919 го р., як член Дипломатичної Місії УНР виїхав до Варшави. Тут, маючи основне знання чужих мов, був дуже помічним у всій дипломатичній діяльності Уряду УНР. Від імени цього Уряду був одним із тих, хто підписував ,,Варшавський Договір''. Після закінчення воєнних дій залишається у Польщі, додатково студіючи на Люблинському університеті право й економію. По закінченні студій працює в Центральному Союзі Польського Промислу ,,Лєв'ятан'' та як один із директорів варшавського Статистичного Уряду, редаґує журнал ,,Пшенґльонд Ґосподарчи'' аж до 1939 року. У Варшаві одружився з письменницею Оленою Ржепецькою. З цього подружжя мав сина — одинака, що помер на запалення легенів, сповняючи військову повинність у польському війську. Продовж німецької окупації Польщі працював в Українському Допомоговому Комітеті в Люблині і Холмі, всяко допомагаючи нашим людям,головно військово-полоненим українцям. Під час відступу німецької армії, евакуючись на захід, розгубився з дружиною, що згодом в 1948 році — померла в большевицькій тюрмі у Львові. На різних етапах скитання по таборам в Німеччині (Ноймаркт, Регенсбург, Есслінґен, Штуттгардт), використовуючи своє знання мов та дипломатичний хист, рятує наших людей перед репатріяцію і ,,лапанками'' большевицьких агентів допомагає в переселенні до заморських країн. В 1949 році переселюється до ЗСА та знайшовши прибіжище в самому Ню Йорку, зразу включається у багатогранну і кипучу своїм життям діяльність цієї Метрополії. Як заступник голови нюйоркського літературно Мистецького Клюбу, а по смерті основника і першого голови цього Клюбу бл. п. інж. Сергія Литвиненка, аж по 1972 рік, коли важко захворів — Борис Павлович, як голова цієї установи розгортає широку й буйну діяльність цієї, одної із найбільш активних установ Метрополії шляхом організува мистецьких виставок, концертів, доповідей, розвагових та культурно-освітніх імпрез, будучи неоднократно душею цих імпрез і всієї установи. В 1954 році, побуваючи на відвідинах знайомих в Австралії, одружується там вдруге з Марією Боднар та разом з нею повертається до Ню Йорку, де проживає у щасливому подружньому житті аж до смерти,що прийшла до нього, аж ніяк не в пору. Покійний почав писати свої спомини та організувати свій чималий архів, багатий в важливі документи, листування та фотоматеріяли. Борис Павлович, поза своєю, не завжди легкою фізичною працею на скромний прожиток з дружиною Марією, мав ще й своє власне ,,гоббі''. Любив фотографувати. Його, не раз дуже мистецькі фотознімки залишились по ньому неначе його діти. Після упорядкування їх — варта було б сьогоднішнім керівникам ЛМК у пам'ять Покійного влаштувати із них посмертну виставку. А поки це станеться, склонімо наші голови перед престолом Всевишнього та молімось за спокій його праведної душі! Не багато ж бо залишилося серед нас подібних до Бориса Павловича! Його могилка на Свято Андріївському цвинтарі в Савт Баунд Бруці повсякчасно нагадуватиме нам усім, що його знали та дружили з ним світлу пам'ять Української Людини — Громадянина з великої літери! Таким же й був сл. п. д-р Борис Павлович Ржепецький.

Іван Р. Костюк

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Вечір поезії і пісні та Річні Збори АДУК в Ірвінґтоні

У неділю, 12-го грудня м.р., у виповненій публікою залі третього поверху УН-Дому в Ірвінґтоні, відбувся Вечір поезії і пісні, який улаштувала Асоціяція Діячів Української Культури, Відділ Північного Ню Джерзі.

Програму вечіра відкрив голова АДУК інж. Любомир Калинич, привітавши учасників програми і гостей.

Програму вечора відкрив Володимир Біляїв, який відчитав вибрані ліричні вірші із збірки ,,Поліття'' і декілька поезій ще недрукованих та уривок із поеми ,,Ровесникові'', присвяченої великому поетові Євгенові Маланюкові.

Вірші В. Біляєва і майстерність його читання зворушили слухачів, які рясними оплесками подякували поетові.

Микола Щербак відчитав із приготованої до друку збірки поезій, цикл віршів, присвячених Іванові Франкові у його 120-річчя народження і 60-річчя смерти, які ми в цьому році відзначуємо.

Вірші Миколи Щербака — завжди надтхненні глибоким патріотизмом і містицизмом. Його вірші ми часто чуємо на святкових академіях, на яких молодь залюбки деклямує із різних нагод. Цього ж вечора Микола Щербак своїми віршами гідно звеличав великого поета-борця за національну і соціяльну справедливість.

Опісля виступив відновлений квартет ,,Каравана'' в складі: Михайло Шкварко, Любомир Калинич, Роман Яськів і Стефан Палка, який гарно відспівав п'ять пісень. Квартетові акомпаньювала Христя Закаляк.

Наприкінці виступив, ще віком молодий, дуже талановитий поет Андрій Чировський, який гарною українською мовою відчитав декілька своїх віршів. Присутні були захоплені сюжетом і формою його віршів.

Недавно у видавництві ,,Свобода'' появилася на 144 сторінок його книжка перекладів англійською мовою віршів Василя Симоненка під назвою: ,,Ґранітні Обеліски''.

Цього ж самого дня в год. 2-ій по полудні відбулися 6-ті Річні Загальні Збори АДУК, відділу Північного Ню Джерзі.

Збори відкрив і порядок дня запропонував голова АДУК інж. Любомир Калинич. Протокол із минулорічних зборів відчитала Ірина Феденишин. Після звітувань Управи і Контрольної комісії відбулася дискусія над звітами. Дискутанти не тільки прихильно, але й похвально висловлювалися про працю, що її проробила Управа.

Нову Управу на 1977 рік знову очолив інж. Любомир Калинич. Членами Управи обрано: Валентину Третяк, Ольгу Семонюк, мґр Марту Цибик, Володимиру Васічко, Володимира Мазяра, Миколу Щербака, Івана Галія, Славу Гнатів, Віру Данець, Мотрю Ходновську-Ракочу і Юліяну Тиховську.

Контрольну комісію очолила письменниця Дарія Ярославська-Столярчук, а членами є: Ірина Феденишин і Матильда Васильов.

Предсідником Зборів був проф. Михайло Цяпка, секретарювала Ольга Семенюк.

АДУК, відділ Північного Ню Джерзі сьогодні нараховує 48 членів. Вісім нових членів, молодшого віку приступило до АДУК у 1976 році.

І.Г.

АКАДЕМІЯ В БРІДЖПОРТІ

Бріджпорт, Конн.—Святочну Академію для відзначення 59-ї Річниці Української Державности влаштовує тут Відділ УККА в неділю, 30-го січня ц.р., о год. 3-й по полудні в залі Українського Народного Дому —300 Гулет вулиця. В програмі: інж. М. Стахів—голова Відділу УККА відкриття, д-р М. Снігурович —святочне слово, злучені хори під проводом М. Заяця і В. Климука, танцювальна група ,,Дніпро'' під проводом І. Романіва, співочий гурток пластунок ,,Гуцулки'' та шкільна молодь.

ПРОСФОРА ОЖ ОЧСУ

Ню Йорк, Н.Й.—В неділю, 30-го січня ц.р. о год. 2-й по полудні тут в приміщенні Українського Літературно - Мистецького Клюбу—136 2-га евеню, відбудеться традиційна Різдвяна Просфора Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ з участю широкого громадянства. В програмі: реферат, колядки і щедрівки, деклямації тощо. Традиційні страви в заряді пань з ОЖ ОЧСУ.

ТАРЗАН, Ч. 7694 — Сила в нас самих

ABOOL WAS SURE THAT SAFIA AND I WOULD PERISH HERE IN THE MIDDLE OF THE DESERT...

BUT WE WERE STRENGTHENED BY THE THOUGHT THAT A SAFARI MIGHT COME BY—

OUR GREATEST STRENGTH CAME FROM EACH OTHER, TARZAN! KURT WAS KIND AND CONSIDERATE TO ME...

AND YOU WERE FORGIVING, DEAR, FOR MY HAVING GOTTEN YOU INTO THIS MESS!

Абул був певний, що Сафія і я загибнемо серед путелі...

Але нас кріпила думка, що якийсь сафарі може надійти...

Наша найбільша сила була в нас самих, Тарзане!

Курт був милий і уважливий до мене...